

Mot.
1989/90
Ub620-624

Motion till riksdagen

1989/90: Ub620

av Ann-Cathrine Haglund m.fl. (m)

Den specialpedagogiska påbyggnads-
utbildningen

Riksdagen beslöt vid 1988/89 års riksmöte att en påbyggnadslinje, specialpedagogisk påbyggnadsutbildning, skall inrättas den 1 juli 1990. Utbildningen skall omfatta 40–60 poäng med möjlighet till ytterligare specialisering eller fördjupning om 20–40 poäng.

Den nya specialpedagogiska påbyggnadsutbildningen innehåller fyra inriktningar: en för elever med komplicerad inlärningsituation, en för elever med döv- och hörselhandikapp, en för synhandikappade samt en för elever med utvecklingsstörning.

Vi framförde vid riksdagens beslut om ny specialpedagogisk påbyggnadslinje att förslaget borde kompletteras med en inriktning som skulle avse utbildning av lärare för elever med tal- och språksvårigheter.

Vi upprepar nu vårt krav då de beslutade inriktningarna inte ger möjlighet att tillgodose behovet av specialkompetens som är nödvändig för att kunna hjälpa de elever som har tal- och språksvårigheter. Dessa elever behöver lärare med en grundlig utbildning i en specialpedagogik som står på språkvetenskaplig grund.

I vår motion Skolan och lärarna av Carl Bildt m.fl. (m) framhåller vi att den ojämförligt viktigaste förutsättningen för att kunna bedriva en god utbildning är kunniga och engagerade lärare. Gedigna ämneskunskaper i kombination med goda insikter i pedagogik, metodik och utvecklingspsykologi är grunden för en framgångsrik lärargärning. Goda kunskaper i ämnen ger läraren en trygghet som inte kan ersättas av annan kunskap.

All utbildning och fortbildning måste av dessa skäl vara inriktad på att ge lärarna goda ämneskunskaper. Vi har därför i ovan nämnda motion föreslagit en ny, på ämnesstudier grundad, lärarutbildning för årskurserna 4–9.

Även fortbildningen skall enligt vår mening vara ämnesinriktad och ge lärarna aktuella och relevanta kunskaper. Vi har därför föreslagit att fortbildningen av lärare skall läggas om samt föreslagit att resurserna för fortbildning avsevärt förstärks.

Vad gäller den specialpedagogiska påbyggnadsutbildningen har vi självfallet samma grundsyn. Krav på kvalitet, kunskaper och vetenskapligt förankrad utbildning är därtill än viktigare i en utbildning för undervisning av elever med behov av specialpedagogik.

Många av de svårigheter som skolan idag brottas med har sin grund i att

den grundläggande läsundervisningen inte fungerat tillfredsställande. En splittrad inlärningsituation och en felaktig prioritering av skolans resurser leder till att allt för många elever senare behöver särskild hjälp och stöd.

Det ställs stora krav på speciallärarna att hjälpa eleverna att trots svårigheter av olika slag få kunskaper och färdigheter efter sina förutsättningar. Därtill torde det vara stora variationer i undervisningsgrupperna och undervisningen måste i stor utsträckning vara individuell. Lärarna måste vara pedagogiskt och metodiskt skickliga.

Den utbildning som nu planeras kommer att ha en huvudinriktning för elever med "komplicerad inlärningsituation". Vi finner denna beskrivning minst sagt oprecis. Den nya påbyggnadsutbildningen får inte utformas så att den med ett antal små delkurser förväntas täcka alla olika specialområden. Skolan är inte betjänt av att tillföras ett antal nya "generalister". Skolan behöver väl kvalificerad personal som kan hantera specifika inlärningsproblem.

Utbildningen av speciallärare måste bygga på en på kunskaper inriktad lärarutbildning. De blivande speciallärarna måste få specialpedagogisk utbildning som fyller höga krav på kvalitet och som vilar på vetenskaplig grund. Speciallärarna måste bli skickade dels att stödja enskilda elever, dels måste deras fördjupade utbildning göra dem rustade att vägleda kollegor framför allt på lägre skolstadier så att undervisning kan anpassas till varje elevs förutsättningar och behoven av framtida stödundervisning därigenom minska.

Hemställen

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen beslutar att utbildning av lärare för elever med tal- och språksvårigheter skall vara en inriktning inom den specialpedagogiska påbyggnadsutbildningen.
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om de specialpedagogiska påbyggnadsutbildningarnas innehåll.
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om vetenskaplig förankring av den specialpedagogiska påbyggnadsutbildningen.
4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om påbyggnadsutbildningen med inriktning mot elever med "komplicerad inlärningsituation".

Stockholm den 25 januari 1990

Mot. 1989/90
Ub620

Ann-Cathrine Haglund (m)

Birgitta Rydle (m)

Ulf Melin (m)

Birgit Henriksson (m)

Göran Allmér (m)

Birger Hagård (m)

Hans Dau (m)

Rune Rydén (m)

Elisabeth Fleetwood (m)